

POSTANOWIENIE

Dnia 23 stycznia 2015 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Violetta Osińska
Sędziowie:	SO Tomasz Szaj (spr.) SR del. Bartłomiej Romanowski
Protokolant:	st. sekr. sąd. Dorota Szlachta

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 23 stycznia 2015 roku w S.

sprawy z wniosku (...) Operator Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P.

z udziałem R. P. (1), J. P., (...) Spółki Akcyjnej w P.

o zasiedzenie służebności gruntowej o treści służebności przesyłu na skutek apelacji wniesionych przez wnioskodawcę i uczestnika (...) Spółkę Akcyjną w P.

od postanowienia Sądu Rejonowego w Gryficach z dnia 8 kwietnia 2014 r., sygn. akt I Ns 286/12

1. zmienia zaskarżone postanowienie w ten sposób, że w punkcie I. ustala, że uczestnik (...) Spółka akcyjna w P. nabyła z dniem 31 grudnia 2002 roku przez zasiedzenie ograniczone prawo rzeczowe w postaci służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu, polegającej na korzystaniu (tj. w szczególności eksploatacji, dokonywaniu kontroli, przeglądów, konserwacji, modernizacji i remontów, usuwaniu awarii, wymianie urządzeń infrastruktury elektroenergetycznej, wycince ewentualnych zadrzewień i zakrzewień uniemożliwiających właściwą obsługę i eksploatację tych urządzeń, dokonywania przesyłu energii elektrycznej oraz na prawie wstępu na obciążony grunt w celu wykonywania przedmiotowych prac) z pasa gruntu o szerokości 5,5 metra i powierzchni 583 m² nieruchomości stanowiącej działkę gruntu nr (...), położonej w miejscowości D., gmina G., dla której Sąd Rejonowy w Gryficach prowadzi księgę wieczystą KW nr (...), w części na której posadowiona jest linia napowietrzna 15 kV nr 656/9/2 oraz stacja transformatorowa słupowa (...) nr 645, zaznaczonej kolorem czerwonym na planie sporządzonym przez biegłego K. P. k – 314 akt, stanowiącym integralną część orzeczenia;

2. oddala obie apelacje w pozostałym zakresie;

3. ustala, że koszty postępowania apelacyjnego wnioskodawca oraz uczestnicy ponoszą we własnym zakresie.

UZASADNIENIE

(...) Sp. z o.o. w P. złożyła wniosek o stwierdzenie, że z dniem 31 grudnia 2002 r. nabyła przez zasiedzenie służebność przesyłu polegającą na nieodpłatnym korzystaniu - w szczególności eksploatacji, dokonywaniu kontroli, przeglądów, konserwacji, modernizacji i remontów, usuwaniu awarii, wymiany urządzeń infrastruktury elektroenergetycznej, wycince ewentualnych drzew i zakrzewień oraz eksploatacji tych urządzeń, dokonywania przesyłu energii elektrycznej oraz na prawie wstępu na obciążony grunt w celu wykonania przedmiotowych prac na 378 m nieruchomości stanowiącej działkę nr (...) położoną w D. gmina G. będącej współwłasnością uczestników R. P. (1) i J. P., dla której Sąd Rejonowy w Gryficach prowadzi księgę wieczystą KW nr (...) i to w części, gdzie posadowiona jest linia napowietrzna 15kV nr 656/9/2 oraz stacja transformatorowa (...) nr 645.

Pismem procesowym z 25 lipca 2013 r. pełnomocnik wnioskodawczyni zmodyfikował wniosek domagając się stwierdzenia nabycia przez zasiedzenie służebności gruntowej o treści służebności przesyłu oraz ograniczył szerokość gruntu dla wskazanego celu do 5,5 m wzdłuż linii nr 15 kV.

Następnie pismem z 12 listopada 2013 r. wnioskodawczyni zmodyfikowała wniosek domagając się stwierdzenia służebności gruntowej o treści służebności przesyłu na rzecz (...) S.A. w P. uzasadniając, że do 30 czerwca 2007 r., ten podmiot był właścicielem opisanej we wniosku infrastruktury elektroenergetycznej.

Uczestnicy postępowania R. P. (1) i J. P. wnieśli o oddalenie wniosku.

Postanowieniem z dnia 8 kwietnia 2014 r. Sąd Rejonowy w Gryficach, w sprawie o sygn. akt I Ns 286/12: oddalił wniosek (pkt I) oraz ustalił, że wnioskodawczyni i uczestnicy we własnym zakresie ponoszą koszty postępowania związane z ich udziałem w sprawie (pkt II).

Sąd Rejonowy oparł powyższe rozstrzygnięcie na następującym stanie faktycznym sprawy:

R. P. (1) i J. P. są współwłaścicielami nieruchomości stanowiącej działkę nr (...) położoną w D., gmina G., dla której Sąd Rejonowy w Gryficach od 1991 r., prowadzi KW nr (...). Upřednio stanowiła ona własność L. i A. P. (1973 r.- 1991 r.), a w okresie od 1959 r.-1973 r. babki uczestnika - W. P..

Na w/w nieruchomości usytuowane są linia średniego napięcia 15kV nr 656/9/2 o długości 102 m oraz stacja transformatorowa (...) nr 645. Dnia 08 czerwca 1971 r. dokonano protokolarnego odbioru i oddania do eksploatacji tych urządzeń. W latach osiemdziesiątych przeprowadzono modernizację, co nie wpłynęło na zmianę przebiegu linii. Oprócz linii 15kV, przez nieruchomość uczestników przebiega również linia niskiego napięcia 0,4 kV długości 419 m, która nie została objęta wnioskiem. Na działce uczestników znajduje się ponadto sześć słupów, z czego dwa o podwójnej konstrukcji.

W okresie od 1982 - 1985 r. przeprowadzono trzy przeglądy linii, z czego jeden dotyczył badania uziomów transformatorowych linii po dokonanych remoncie. Następne udokumentowane przeglądy przeprowadzone zostały: jeden w 2005 i jeden w 2008 r. Dostęp do przewodów linii średniego napięcia oraz transformatora nie jest niczym ograniczony, gdyż znajdują się one w bliskości granicy działki. Pracownicy zakładu energetycznego na skutek zawiadomienia uczestników dokonywali napraw uszkodzonych części linii. Poza tego rodzaju interwencjami, nie byli widywani na terenie nieruchomości uczestników.

Urządzenia położone na nieruchomości uczestników stanowią środki trwałe majątku wnioskodawcy, a wcześniej jego poprzedników prawnych. Korzystanie z tych urządzeń sprowadzało się i nadal sprowadza do eksploatacji, dokonywania oględzin, ewentualnych napraw i wymiany zużytych części.

W 1969 r. dostawą energii elektrycznej zajmowały się Zakłady (...) - Przedsiębiorstwo Państwowe Zakład (...) w S.. Zarządzeniem Ministra Przemysłu i Handlu nr 196/O./93 z dnia 9 lipca 1993r. Zakład (...) w S. został przekształcony w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa o nazwie Zakład (...) Spółkę Akcyjną w S., której to firma została zmieniona

na (...) Spółka Akcyjna w S.. W dniu 2 stycznia 2003 r. (...) S.A. w S. została połączona z (...) S.A. w P., która od dnia 13 października 2004 r. działa pod firmą (...) S.A. w P.. Ostatnia z wymienionych spółek zawiązała spółkę (...) S.A. w P., która prowadzi działalność w zakresie dystrybucji energii elektrycznej. Wraz z nabyciem przez (...) S.A. w P. zorganizowanej części przedsiębiorstwa (30 czerwca 2007 r.) na własność wnioskodawcy przeszły prawa własności wszelkich urządzeń infrastruktury elektroenergetycznej należących do (...) S.A. w P..

W tak ustalonym stanie faktycznym, Sąd Rejonowy uznał, iż żądanie wnioskodawczyni nie mogło zostać uwzględnione.

Sąd I instancji wskazał, iż wnioskodawczyni w toku postępowania domagała się stwierdzenia nabycia przez zasiedzenie służebności przesyłu w związku z art. 292 k.c. powołując się na niezmiennie i nieprzerwane samoistne posiadanie służebności skutkujące jej zasiedzeniem po upływie lat 30. Sąd podziеляjąc stanowisko uczestników stwierdził, że do dnia 03 sierpnia 2008 r. (dzień wejścia w życie art. 305¹ k.c.) niedopuszczalnym było nabycie służebności przesyłu jako, że takiego ograniczonego prawa rzeczowego ówczesny katalog nie przewidywał.

Dalej wskazał, iż w doktrynie i orzecznictwie prezentowane jest stanowisko o dopuszczalności zasiedzenia służebności gruntowej o treści służebności przesyłu, o ile stan faktyczny uzasadnia stwierdzenie, że do zasiedzenia doszło przed dniem 03 sierpnia 2008 r. Sąd I instancji miał jednakże na uwadze, iż za niedopuszczalnością odpowiedniego stosowania do służebności przesyłu instytucji zasiedzenia służebności polegającej na korzystaniu z widocznego i trwałego urządzenia przemawiać miałyby szereg różnic odnoszących się do oceny przesłanek i zakresu znaczeniowego pojęcia: „trwałego i widocznego urządzenia”. Wskazał, iż co prawda znane jest mu postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 lipca 2012 r., (II CSK 752/11), jednak zdaniem Sądu spotkało się ono z uzasadnioną krytyką. W rezultacie, Sądowi Rejonowemu bliższa jest koncepcja wskazująca na brak możliwości zastosowania w sprawie konstrukcji opartej o zasiedzenie służebności gruntowej o treści służebności przesyłu z uwagi na korzystanie z trwałego i widocznego urządzenia (art. 292 k.c.).

Nie mniej jednak Sąd I instancji poddał rozważaniom ustalony stan faktyczny zakładając możliwość zasiedzenia służebności o tak określonej treści. Jednakże poczynione ustalenia jego zdaniem również prowadzą do oddalenia wniosku z uwagi na niewykazanie nieprzerwanego samoistnego posiadania służebności i upływu przewidzianego art. 172 k.c. terminu.

W ocenie Sądu Rejonowego brak podstaw do przyjęcia, iż wnioskodawca, czy też jego poprzednik prawny, nabyły służebność przesyłu odnoszącą się do korzystania z urządzeń posadowionych na nieruchomości uczestnika. Sąd podkreślił, iż błędnym jest twierdzenie o rozpoczęciu biegu terminu zasiedzenia w latach siedemdziesiątych bowiem do końca stycznia 1989 r. przedsiębiorstwa państwowe nie miały podmiotowości, która wiązałaby się z wykonywaniem władztwa nad rzeczą we własnym imieniu i to w ramach władztwa określanego mianem imperium. W aktach sprawy brak dowodów na to, że po tym okresie Skarb Państwa przekazał poprzednikom prawnym wnioskodawczyni posiadanie uprawnienia do korzystania z nieruchomości uczestników w ramach służebności gruntowej. Dlatego przyjmuje się, że dopiero od wymienionej daty przedsiębiorstwa państwowe wykonywały posiadanie w zakresie odpowiadającym treści służebności dla siebie i we własnym imieniu.

Zdaniem Sądu nawet przy założeniu, że o samoistnym posiadaniu służebności gruntowej można rozważać od daty wejścia w życie nowelizacji kodeksu cywilnego, tj. 01 lutego 1989 r., to do dnia orzekania nie upłynął okres 30 lat, a na ten termin powoływała się sama wnioskodawczyni. Ponadto zdaniem Sądu zakładając, że udokumentowane akty przeglądów i kontroli przeprowadzanych przez pracowników Zakładu (...) między 1982 - 1985 r. nie były ustalane i konsultowane z właścicielami nieruchomości, następnie (2005 i 2008 r.) z uczestnikami, należało uznać, że wnioskodawczyni nie wykazała takiego rodzaju aktywności, która uzasadniałaby obawy właścicieli nieruchomości co do ograniczenia ich prawa własności przez obciążenie służebnością na rzecz innego podmiotu. W niniejszej sprawie, wobec zanegowania faktu dokonywania regularnych przeglądów okresowych linii, to na wnioskodawczyni spoczywał w świetle art. 6 k.c. obowiązek wykazania takiej aktywności i takiego zakresu korzystania z nieruchomości uczestników, który uzasadniałby twierdzenie o samoistnym posiadaniu służebności gruntowej o treści wskazanej

we wniosku. Za taką aktywność, zdaniem Sądu, nie może być uznany wyłącznie fakt dokonywania przesyłu energii elektrycznej.

Sąd wskazał, że na przestrzeni od 1989 r. wnioskodawczyni wykazała, iż przegląd linii miał miejsce dwukrotnie, co nie stanowi wystarczającego ostrzeżenia dla właściciela o możliwości uszczuplenia ograniczonego wyłącznie przez ustawy zasady słuszności oraz zwyczaję prawa własności. W sprawie brak jest dowodów na okoliczność, że poprzednicy prawni uczestniczki po dniu 01 lutym 1989 r. korzystali z nieruchomości uczestników w taki sposób, że dokonywali czynności konserwacji, modernizacji, remontów, usuwali awarie, wymieniali urządzenia infrastruktury elektroenergetycznej, wycinali drzewa i zakrzewienia. Jak wynika z zeznań świadka R. Ż., w zakładzie energetycznym typowano określone linie do przeglądów, które powinny być przeprowadzane co 5 lat. Powyższe oświadczenia nie implikuje wniosku o faktycznym wykonywaniu przeglądów spornych urządzeń, poza wykazanymi w sprawie. Zwłaszcza, że z zeznań R. P. (1) wynika, iż pracownicy zakładu energetycznego przyjeżdżali najczęściej wtedy, gdy byli zawiadamiani o konieczności podjęcia interwencji w związku z awarią sieci.

W świetle przedstawionych przez strony dowodów Sąd I instancji uznał, iż wnioskodawczyni nie wykazała spełnienia przesłanki samoistnego posiadania służebności o treści wskazanej we wniosku, nieprzerwanie przez okres 30 lat.

Mimo, iż wnioskodawczyni nie powoływała się na upływ 20-letniego terminu zasiedzenia Sąd I instancji analizował i ten aspekt stanu faktycznego, jednakże i w tym zakresie uznał, iż brak jest dowodów na istnienie takich okoliczności, które uzasadniać miałyby usprawiedliwienie błędnego przekonania osób wchodzących w skład organów poprzedników prawnych wnioskodawczym, co do uprawnienia w zakresie korzystania z nieruchomości poprzedników prawnych uczestników.

Tak argumentując Sąd Rejonowy, uznając, iż nie wystąpiły przesłanki uzasadniające stwierdzenie zasiedzenia, orzekł jak w punkcie I sentencji.

Orzeczenie o kosztach Sąd oparł o treść art. 520 § 1 k.p.c.

Apelację od powyższego postanowienia wywiodła wnioskodawczyni domagając się jego zmiany poprzez uwzględnienie złożonego w niniejszej sprawie wniosku w całości oraz zasądzenie od uczestników R. i J. P. na rzecz wnioskodawczyni kosztów postępowania wraz z kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych za obie instancje. Ewentualnie wniosła o uchylenie zaskarżonego orzeczenia w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji z pozostawieniem temu Sądowi rozstrzygnięcia o kosztach procesu.

Zaskarżonemu orzeczeniu apelująca zarzuciła naruszenie:

a) art. 305¹ k.c. w zw. z art. 172 k.c. i art. 292 k.c. poprzez jego niezastosowanie i ustalenie, iż brak jest uzasadnionych podstaw do zastosowania koncepcji opartej o zasiedzenie służebności gruntowej w treści odpowiadającej służebności przesyłu oraz uznanie, iż nie zostały spełnione przesłanki zasiedzenia służebności gruntowej w treści odpowiadającej służebności przesyłu, albowiem brak jest wystarczających dowodów przemawiających za twierdzeniem, iż wnioskodawczyni nabyła przez zasiedzenie, z upływem lat 30 służebność gruntową w treści odpowiadającej służebności przesyłu, podczas gdy całokształt materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie przemawia za uznaniem, iż w stosunku do 583 m² nieruchomości, stanowiącej działkę gruntu nr (...) położonej w miejscowości D., gmina G., (KW nr (...)), nastąpiło zasiedzenie takowej służebności w złej wierze;

b) art. 176 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie wynikające z wadliwej wykładni, co skutkowało przyjęciem, iż nie doszło do przeniesienia posiadania służebności gruntowej w treści odpowiadającej służebności przesyłu oraz służebności przesyłu ze Skarbu Państwa na rzecz przedsiębiorstwa państwowego będącego poprzednikiem prawnym wnioskodawczyni, podczas gdy okoliczność ta znajduje potwierdzenie w materiale dowodowym zgromadzonym w sprawie;

c) art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie dyrektywy zasady swobodnej oceny materiału dowodowego, w szczególności poprzez przyjęcie, że wnioskodawczyni nie wykazała, iż przejawiała taką aktywność i taki zakres korzystania z nieruchomości uczestników, który uzasadniałby twierdzenie o samoistnym posiadaniu służebności gruntowej o treści wskazanej we wniosku;

d) art. 231 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie, co doprowadziło do błędnego przyjęcia, iż wnioskodawczyni nie wykazała takiej aktywności i takiego zakresu korzystania z nieruchomości uczestników, który uzasadniałby twierdzenie o samoistnym posiadaniu służebności gruntowej w treści odpowiadającej służebności przesyłu, podczas gdy powyższe wynika z materiału dowodowego zgromadzonego w niniejszej sprawie.

W uzasadnieniu apelująca podniosła, iż orzekanie o służebności gruntowej w treści odpowiadającej służebności przesyłu w przypadku, gdy zasiedzenie służebności nastąpiło przed dniem wejścia w życie przepisów art. 305¹ k.c. - art. 305⁴ k.c. jest w pełni dopuszczalne i następuje, jak to przyjmuje się w orzecznictwie, w drodze analogii na podstawie art. 292 k.c. Jak podkreślił, pogląd ten był i jest nadal akceptowany w orzeczeniach Sądu Najwyższego. W konsekwencji, zdaniem apelującej, skoro termin prowadzący do nabycia służebności w drodze zasiedzenia upłynął przed dniem 3 sierpnia 2008 r., to sąd winien stwierdzić nabycie służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu, albowiem bowiem zasiedzenie nastąpiło przed uchwaleniem przepisów o służebności przesyłu a wnioskodawczyni przez ponad 30 lat korzystała z trwałych i widocznych urządzeń, w postaci słupów i linii napowietrznych.

Podkreśliła, iż urządzenia infrastruktury elektroenergetycznej, znajdujące się na działce nr (...) otrzymały natomiast swój ostateczny kształt w latach 70-tych ubiegłego wieku. W opinii wnioskodawczyni początkowy termin biegu okresu niezbędnego do zasiedzenia służebności liczyć należy od chwil rozpoczęcia przez jej poprzedników prawnych korzystania z tych urządzeń w sposób odpowiadający służebności przesyłu, a mianowicie od dnia 31 grudnia 1972 r. Odnosząc się do argumentacji Sądu I instancji podniosła, iż niemożność doliczenia przez przedsiębiorstwo energetyczne do okresu posiadania służebności przesyłu okresu sprzed dnia 1 lutego 1989 r. zachodzi tylko wówczas, gdy przed tą datą nieruchomość obciążona stanowiła własność Skarbu Państwa, tymczasem nieprzerwanie od 1959 r. do chwili obecnej nieruchomość stanowiąca działkę nr (...) położoną w miejscowości D., gmina G. stanowi własność osób fizycznych. Sąd I instancji bezpodstawnie przyjął zatem, iż początek biegu terminu uprawniającego do nabycia służebności przez zasiedzenie liczyć można dopiero od dnia 1 lutego 1989 r.

Uzasadniając zarzut naruszenia art. 176 k.c. wnioskodawczyni zaznaczył, że okoliczność przeniesienia na nią przedmiotowego prawa potwierdza materiał dowodowy zgromadzony w niniejszej sprawie, w szczególności dokumentacja przedstawiająca następstwo prawne dokonujące się w poszczególnych latach po stronie wnioskodawczyni.

Zdaniem apelującej, Sąd I instancji z naruszeniem art. 233 § 1 k.p.c. dokonał oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego przyjmując, że nie wykazała ona, iż przejawiała taką aktywność i taki zakres korzystania z nieruchomości uczestników, który uzasadniałby twierdzenie o samoistnym posiadaniu służebności gruntowej w treści odpowiadającej służebności przesyłu. Zaznaczyła, iż korzystanie z przedmiotowych urządzeń infrastruktury elektroenergetycznej niewątpliwie sprowadzało się i nadal sprowadza do eksploatacji, dokonywania kontroli, przeglądów, konserwacji, modernizacji i remontów, usuwania awarii, wymiany urządzeń infrastruktury elektroenergetycznej oraz na wstępie na obciążoną nieruchomość w celu wykonywania przedmiotowych prac. Zakres obsługi linii był i jest do dnia dzisiejszego realny, stały i intensywny - urządzenia działają nieprzerwanie i zaopatrują w energię elektryczną docelowych odbiorców. Tym samym w niniejszej sprawie doszło do zasiedzenia służebności gruntowej w treści odpowiadającej służebności przesyłu i służebności przesyłu na skutek realnego wykorzystywania działki uczestników. Powyższe potwierdza materiał dowodowy zgromadzony w niniejszej sprawie, tj. zeznania świadka R. Ź. oraz dowody z dokumentów. Całkowicie zatem bezpodstawnie pozostają twierdzenia Sądu, iż wnioskodawczym i uczestniczka ad. 3 wykazały, iż przegląd linii miał miejsce dwukrotnie - rok 2005 i 2008, skoro w aktach

sprawy znajduje się również dokumentacją świadcząca o przeglądach przedmiotowych urządzeń także w latach osiemdziesiątych ubiegłego wieku.

Apelację o tożsamej treści wywiodła również uczestniczka postępowania (...) S.A. w P. domagając się zmiany zaskarżonego postanowienia poprzez uwzględnienie wniosku wnioskodawczyni w całości oraz zasądzenie od uczestników postępowania R. i J. P. na jej rzecz kosztów postępowania wraz z kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych za obie instancje. Ewentualnie wniosła o uchylenie zaskarżonego orzeczenia w całości oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji pozostawiając temu sądowi rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów postępowania apelacyjnego.

W odpowiedzi na apelację uczestnicy R. P. (2) i J. P. wnieśli o ich oddalenie oraz zasądzenie od wnioskodawczyni i uczestniczki ad. 3 na ich rzecz kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Obie apelacje zasługiwały w przeważającej części na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności zauważenia wymaga, że w toku niniejszego postępowania wnioskodawczyni, po ostatecznym sprecyzowaniu żądania, domagała się ustalenia, iż jej poprzedniczka prawna – tj. (...) S.A. w P. – nabyła w drodze zasiedzenia ograniczone prawo rzeczowe w postaci służebności gruntowej odpowiadającej służebności przesyłu polegające na korzystaniu z pasa gruntu o szerokości 5,5 m i powierzchni 583 m² nieruchomości stanowiącej działkę gruntu nr (...), położonej w miejscowości D., gmina G., dla której Sąd Rejonowy w Gryficach prowadzi księgę wieczystą KM nr (...), a która to nieruchomość obecnie stanowi własność uczestników postępowania R. P. (1) i J. P., w części na której posadowiona jest linia napowietrzna 15 kV nr 656/9/2 oraz stacja transformatorowa słupowa (...) nr 645.

Mając na względzie tak zakreślony przedmiot wniosku należy zauważyć, iż w myśl art. 305¹ k.c. nieruchomość można obciążyć na rzecz przedsiębiorcy, który zamierza wybudować lub którego własność stanowią urządzenia, o których mowa w art. 49 § 1, prawem polegającym na tym, że przedsiębiorca może korzystać w oznaczonym zakresie z nieruchomości obciążonej, zgodnie z przeznaczeniem tych urządzeń (służebność przesyłu). Jednocześnie ustawodawca przewidział, iż służebność przesyłu przechodzi na nabywcę przedsiębiorstwa lub nabywcę urządzeń, o których mowa w art. 49 § 1 (art. 305¹ § 1 k.c.), nadto że do służebności przesyłu stosuje się odpowiednio przepisy o służebnościach gruntowych (art. 305⁴ k.c.).

Przepisy art. 305¹ – 305⁴ k.c., którymi wprowadzony został nowy, trzeci - obok służebności gruntowych i służebności osobistych - rodzaj służebności, określanej jako służebność przesyłu, obowiązują od dnia 03 sierpnia 2008 r. [dzień wejścia w życie ustawy nowelizującej z dnia 30 maja 2008 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 116, poz. 731)], zaś w rozpoznawanej sprawie wnioskodawczyni domagał się ustalenia stwierdzenia nabycia służebności z dniem 31 grudnia 2002 r., tj. przed dniem wejścia w życie powyższej regulacji. Tym niemniej jednak, wbrew zapatrywaniu Sądu I instancji, mając na uwadze dotychczasowe, ugruntowane już orzecznictwo Sądu Najwyższego w tym zakresie, przyjmując trzeba, iż przed ustawowym uregulowaniem służebności przesyłu (art. 305¹-305⁴ k.c.) dopuszczalne było nabycie w drodze zasiedzenia służebności odpowiadającej treści służebności przesyłu na rzecz przedsiębiorstwa energetycznego (vide uchwała SN z dnia 7 października 2008 r., III CZP 89/08, LEX nr 458125, Biul.SN 2008/10/7, M.Prawn. 2014/18/980).

W uzasadnieniu przywołanego wyżej orzeczenia, trafnie i wyczerpująco Sąd Najwyższy przedstawił argumentację przemawiającą za przyjęciem takiego stanowiska, wskazując, iż nabyta przez przedsiębiorstwo w drodze zasiedzenia służebność gruntowa, jako prawo korzystania z nieruchomości obciążonej w zakresie związanym z działaniem tego przedsiębiorstwa (art. 285 k.c.), odpowiada funkcji i treści nowo kreowanej służebności przesyłu, co zaś uzasadnia stwierdzenie zasiedzenia służebności o treści wskazanej powyżej. Co istotne przy tym, stanowisko to zostało podtrzymane przez Sąd Najwyższy konsekwentnie w późniejszym orzecznictwie (por. m.in. wyrok z dnia 12 grudnia 2008 r., II CSK 389/08, LEX nr 484715; uchwała siedmiu sędziów z dnia 9 sierpnia 2011 r., III CZP 10/11, OSNC 2011,

nr 12, poz. 129; postanowienia z dnia 26 lipca 2012 r., II CSK 752/11, (...) 2013, nr 1, s. 58 oraz z dnia 6 lipca 2011 r., I CSK 157/11, OSNC-ZD 2012, nr B, poz. 45; nadto uchwała z dnia 22 maja 2013 r., III CZP 18/13, LEX nr 1316046).

Zdaniem Sądu Odwoławczego, w świetle powyższego, stwierdzić należało, iż w okolicznościach rozpoznawanej sprawy co do zasady – w przypadku wystąpienia wszelkich ustawowych przesłanek - możliwe do uwzględnienia było żądanie wnioskodawczyni dotyczące ustalenia nabycia w drodze zasiedzenia ograniczonego prawa rzeczowego w postaci służebności gruntowej odpowiadającej służebności przesyłu, co wedle twierdzeń wnioskodawczyni miało nastąpić z dniem 31 grudnia 2002 r., a zatem nawet pomimo tego, iż miałyby to nastąpić przed dniem wejścia w życie przepisów art. 305¹-305⁴ k.c. Istotnym jest bowiem, iż przedsiębiorstwo w takiej sytuacji nie nabywa służebności przesyłu, lecz służebność gruntową odpowiadającą w swej treści służebności przesyłu.

Odnosząc się do argumentacji Sądu Rejonowego wskazanej w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia Sąd Okręgowy pragnie w tym miejscu podkreślić, iż rzeczą przedstawicieli doktryny jest, co oczywiste, kwestionowanie stanowiska wyrażonego w orzecznictwie, w tym w szczególności Sądu Najwyższego, zmierzające do dyskusji i rozwoju myśli prawniczej. Prawem Sądu jest przyjęcie określonego poglądu prawnego, przy czym Sąd Okręgowy takowego nie podziela. Dostrzec należy, że główne wątpliwości podnoszone początkowo w literaturze i orzecznictwie dotyczące dopuszczalności ustanawiania służebności gruntowych w zakresie linii przesyłowych wiązały się z trudnościami w określeniu nieruchomości władnącej przy ewentualnym ustanowieniu służebności gruntowej, nie zaś samych kwestii obciążenia danej nieruchomości. Niewątpliwym jest, że w sytuacji, gdy na gruncie danej osoby znajdują się instalacje linii przesyłowej, widoczne (w postaci słupów i przewodów) prawa właściciela gruntu są ograniczone. Właściciel gruntu ma bowiem świadomość, że nie może samodzielnie usunąć, ani zmienić przebiegu linii. W konsekwencji zatem jego prawo własności było zawsze ograniczone. Przywołane przez Sąd Rejonowy poglądy doktryny dotyczące kwestii trwałego i widocznego urządzenia oraz pojęcia służebności biernej, nie zostały dostatecznie przeanalizowane przez Sąd Rejonowy na gruncie niniejszej sprawy, gdyż w niniejszej sprawie w ramach linii przesyłowej występują nie tylko oderwane od gruntu przewody przechodzące nad gruntem, lecz również słupy podtrzymujące tę linię, zaznaczone na planie przez biegłego w liczbie 6.

W konsekwencji powyższego zważyć należało, czy w realiach przedmiotowej sprawy wystąpiły ustawowe przesłanki uzasadniające ustalenie nabycia w drodze zasiedzenia służebności gruntowej opisaną we wniosku wnioskodawczyni.

Zgodnie z art. 292 k.c. służebność gruntowa może być nabyta przez zasiedzenie tylko w wypadku, gdy polega na korzystaniu z trwałego i widocznego urządzenia. Przepisy o nabyciu własności nieruchomości przez zasiedzenie stosuje się odpowiednio. Oznacza to, iż do zasiedzenia służebności odpowiednie zastosowanie mają przepisy art. 172 – 173 i 175 – 176 k.c. Wskazać zatem należy, iż w myśl art. 172 § 1 k.c., posiadacz nieruchomości niebędący jej właścicielem nabywa własność, jeżeli posiada nieruchomość nieprzerwanie od lat dwudziestu jako posiadacz samoistny, chyba że uzyskał posiadanie w złej wierze (zasiedzenie), a po upływie lat trzydziestu, jeżeli jest posiadaczem w złej wierze (art. 172 § 2 k.c.). Co istotne, w dyspozycji przepisu art. 176 k.c. przewidziano, że jeżeli podczas biegu zasiedzenia nastąpiło przeniesienie posiadania, obecny posiadacz może doliczyć do czasu, przez który sam posiada, czas posiadania swego poprzednika. Jeżeli jednak poprzedni posiadacz uzyskał posiadanie nieruchomości w złej wierze, czas jego posiadania może być doliczony tylko wtedy, gdy łącznie z czasem posiadania obecnego posiadacza wynosi przynajmniej lat trzydzieści. (§ 1). Przepisy powyższe stosuje się odpowiednio w wypadku, gdy obecny posiadacz jest spadkobiercą poprzedniego posiadacza (§ 2).

Skoro przepis art. 292 k.c. przewiduje, iż służebność gruntowa może być nabyta przez zasiedzenie tylko w wypadku, gdy polega na korzystaniu z trwałego i widocznego urządzenia, to znakiem tego, można zasiedzieć tylko służebność czynną, nie można natomiast zasiedzieć służebności biernej polegającej np. na zakazie budowania ponad pewną wysokość, gdyż taka służebność jest niewidoczna (zob. orzeczenie SN z dnia 4 lipca 1952 r., C 1195/52, OSN 1953, z. 3, poz. 79). Urządzenie musi mieć cechę pewnej trwałości i musi stanowić wynik celowego działania człowieka uzewnętrznionego trwałej postaci widocznego przedmiotu, czy urządzeń, wymagających do swego powstania ludzkiej pracy. Zgodnie z art. 352 § 1 k.c., osoba korzystająca z cudzej nieruchomości, w zakresie odpowiadającym treści służebności, jest jej posiadaczem. Posiadanie prowadzące do zasiedzenia służebności ma zatem charakter swoisty.

Wykonywanie władztwa w stosunku do rzeczy ograniczone jest do powtarzających się, w miarę potrzeby, aktów odpowiadających działaniom podejmowanym przez uprawnionego z tytułu służebności. Wykonywanie tych aktów władztwa musi cechować się pewną stałością. Ponadto posiadanie służebności musi być nieprzerwane (por. S. Rudnicki, Komentarz, 2006, s. 476-477; J. Pisuliński, Kazusy z prawa cywilnego z rozwiązaniami, Warszawa 1997, s. 55 i n.).

W świetle wyżej przytoczonych przepisów należało przyjąć zatem, iż przesłankami zasiedzenia służebności gruntowej czynnej są posiadanie służebności, polegające na korzystaniu z trwałego i widocznego urządzenia w zakresie odpowiadającym treści służebności oraz upływ oznaczonego w ustawie czasu, czyli 20 lub 30 lat, w zależności od tego, czy posiadacz służebności był w dobrej, czy w złej wierze (zob. wyrok SN z dnia 31 stycznia 1967 r., III CR 270/66, OSNCP 1967, nr 9, poz. 160).

Sąd Odwoławczy zważył, iż z ustalonego przez Sąd I instancji stanu faktycznego wynika, że na działce gruntu nr (...), będącej obecnie własnością uczestników postępowania, znajdują się linia średniego napięcia 15 kV nr 656/9/2 oraz stacja transformatorowa (...) nr 645. Wyżej wymienione elementy infrastruktury elektroenergetycznej poza wszelką wątpliwością, w ocenie Sądu, stanowią trwałe i widoczne urządzenia.

Zdaniem Sądu II instancji, w realiach niniejszej sprawy nie powinna budzić najmniejszych wątpliwości okoliczność, iż wnioskodawczyni udowodniła w toku tego postępowania, że czynności odpowiadające treści służebności przesyłu były na działce uczestników rzeczywiście wykonywane, nadto iż sposób wykonywania prawa służebności utrwalił się do dnia 31 grudnia 1972 r. Owo korzystanie polegało i w dalszym ciągu polega na eksploatacji napowietrznej linii energetycznej 15 kV nr 656/9/2 oraz stacji transformatorowej słupowej (...) nr 645. Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika bowiem, że sprowadza się ono do eksploatacji, dokonywania kontroli, przeglądów, konserwacji, modernizacji i remontów, usuwania awarii, wymiany urządzeń infrastruktury elektroenergetycznej oraz na wstępie na nieruchomości uczestników w celu wykonywania przedmiotowych prac. O powyższy świadczą w szczególności załączone do akt sprawy dokumenty w postaci: protokołu odbioru technicznego i przekazania do eksploatacji wstępnej linii elektroenergetycznej z dnia 08 czerwca 1971 r. (k.27), kartoteka linii z której wynika, iż przedmiotowa infrastruktura powstała w latach 1969-1972 a w dniu 06 maja 1982 r. poprzedniczka prawna wnioskodawczyni dokonała czynności modernizacyjnych związanych z tymi urządzeniami (k.28 - 29). Następnie dokonano przeglądu linii w dniach 24 stycznia 1983 r. do 22 lutego 1983 r. (k. 30), dokonano badania uziomów transformatorowych w dniu 27 marca 1985 r. (k. 31), po czym w dniu 29 marca 1985 r. dokonano protokołu odbioru technicznego urządzeń (k.32 -33). Późniejsze udokumentowane przeglądy miały nadto miejsce w 2005 i 2008 r. (k.35-36). Co istotne, uczestnika postępowania R. P. (1) zeznał, iż „pracownicy przychodzili do transformatora. Przyjeżdżali na moja działkę. Jak się coś spali w transformatorze, to dzwoniemy i przyjeżdżają (...). Ze 3 lata temu, jak zgłosiłem, że linie ukradli to przyjechali. Wcześniej przyjeżdżali sporadycznie. (...) Myślę, że raz w roku przyjeżdżała ekipa i naprawiała linie” (k.399-400). Z powyższych zeznań uczestnika wynika zatem, iż czynności związane z eksploatacją urządzeń posadowionych na gruncie uczestników miały miejsce, a zakres obsługi linii był realny, stały i intensywny, nadto mieć należało na względzie, iż urządzenia działają nieprzerwanie i zaopatrują w energię elektryczną docelowych odbiorców.

Uwzględnić należało również i tę okoliczność, iż z ustalonego stanu faktycznego wynika, że pracownicy wnioskodawczyni i jej poprzedników prawnych nigdy nie uzyskiwali zgody od właścicieli nieruchomości na dokonanie napraw, konserwacji, a tym bardziej na korzystaniu z tych urządzeń, a wstęp na grunt i podejmowanie czynności było traktowane jako naturalne. Zatem w ocenie sądu Okręgowego zostało wykazane, że wypełnione zostały wszelkie elementy posiadania służebności gruntowej odpowiadającej w swej treści służebności przesyłu.

Dalej Sąd Odwoławczy zważył, iż w toku postępowania zarówno wnioskodawczyni jak i uczestniczka (...) S.A. w P., konsekwentnie podnosiły, że poprzednicy prawni wnioskodawczyni byli posiadaczami w złej wierze, a zatem zastosowanie ma tym wypadku dłuższy, 30 letni, okres zasiedzenia. Mając na uwadze, iż zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie daje podstaw do ustalenia, iżby poprzednicy prawni wnioskodawczyni działali w tym zakresie w dobrej wierze, tj. pozostawali w błędnym, ale usprawiedliwionym w danych okolicznościach przekonaniu, że

przysługuje im wykonywane prawo, przyjęc należało, iż okres zasiedzenia winien być liczony zgodnie z wnioskiem wnioskodawczyni, jak dla posiada w zlej wierze i wynosić 30 lat.

Zdaniem Sądu II instancji podzielić przy ty, należało stanowisko wnioskodawczyni, iż termin ten winien być liczony od dnia 31 grudnia 1972 r., albowiem najpóźniej z tą datą ukształtował się ostateczny sposób wykonywania przedmiotowej służebności, a późniejsze modernizacje linii energetyczne (w szczególnością mająca miejsce w 1985 r.) nie wpłynęły zasadniczo na kształt wykonywanego prawa, o czym świadczy załączona do akt sprawy dokumentacja jak również zeznania świadka R. Ż. oraz uczestnika postępowania R. P. (1).

W okolicznościach faktycznych sprawy mieć należało na względzie, iż jak już wyżej wskazano, w myśl art. 176 § 1 k.c. jeżeli podczas biegu zasiedzenia nastąpiło przeniesienie posiadania, obecny posiadacz może doliczyć do czasu, przez który sam posiada, czas posiadania swego poprzednika, czego też w rozpoznawanej sprawie wnioskodawczyni się domagała i zdaniem Sądu II instancji żądanie to zasługiwało na uwzględnienie z przyczyn podanych niżej.

Odnosząc się do argumentacji Sądu I instancji, jakoby do okresu zasiedzenia nie mógł być liczony okres sprzed 01 lutego 1989 r., gdyż do tego czasu nie było możliwe zasiedzenie służebności gruntowej przez Skarb Państwa, zaś poprzedniczką prawną wnioskodawczyni i uczestniczki ad. 3 były do tego dnia Zakłady (...) - Przedsiębiorstwo Państwowe Zakład (...) w S., Sąd Okręgowy wskazuje, iż pogląd ten w okolicznościach faktycznych niniejszej sprawy jest całkowicie bezzasadny.

W tym miejscu zaznaczenia wymaga, iż przepis art. 128 k.c., obowiązujący do chwili wejścia w życie ustawy z dnia 31 stycznia 1989 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny, dalej jako: „zm. k.c. ” (Dz. U. Nr 3, poz. 11), tj. do dnia 31 stycznia 1989 r., przewidywał, że własność państwowa przysługuje niepodzielnie państwu a państwowe osoby prawne, w granicach swej zdolności prawnej, wykonują w imieniu własnym względem zarządzanych przez nie części mienia ogólnonarodowego uprawnienia płynące z własności państwowej. Przedsiębiorstwa państwowe, a zatem również poprzedniczka prawna wnioskodawczyni, wykonywały zatem zarząd mieniem państwowym choć w imieniu własnym. Taka wykładnia art. 128 k.c. była i jest przyjmowana w doktrynie oraz orzecznictwie (wyrok SN z dnia 15 kwietnia 1966 r. I CR 80/66, OSNC 1967/2/24, uchwała SN z dnia 16 października 1961 r. I CO 20/61, OSNC 1962/2/41 oraz postanowienie SN z dnia 25 stycznia 2006 r. I CSK 11/05, niepubl.). Co istotne, odnosił się to także do posiadania, jeżeli wykonywane było przez przedsiębiorstwo państwowe. Posiadanie stanowiło składnik mienia państwowego a posiadaczem był Skarb Państwa, choć na zewnątrz jako posiadacz występowała zarządzająca tym mieniem państwowa osoba prawna. W konsekwencji upływu okresu zasiedzenia, własność lub inne prawo rzeczowe nabywał Skarb Państwa, a nie państwowa osoba prawna będąca zarządcą mienia państwowego. Korzystanie z nieruchomości oraz ze służebności gruntowych przez przedsiębiorstwo państwowe następowało zatem na rzecz Skarbu Państwa (por. postanowienie z dnia 10 lipca 2008 r., III CSK 73/08, niepubl., postanowienie SN z dnia 11 grudnia 2008 r., II CSK 314/08 niepubl.).

Co prawda do dnia 31 stycznia 1989 r., gdy obowiązywały powyższe zasady nie mogło dojść do zasiedzenia służebności gruntowej przesyłu jeżeli miałyby ona przysługiwać Skarbowi Państwa, jednakże co istotne, a czego zdaje się nie zauważać Sąd I instancji, reguła to obowiązywała jedynie wówczas, gdy Skarb Państwa był jednocześnie posiadaczem służebności gruntowej przesyłu jak i właścicielem nieruchomości obciążonej (tak SN m.in. w postanowieniach: z dnia 6 września 2013 r., V CSK 440/12, LEX nr 1391378; z dnia 13 czerwca 2013 r., IV CSK 672/12, LEX nr 1360293; z dnia 9 lutego 2012 r., III CZP 93/11, LEX nr 1136115; z dnia 14 października 2011 r., III CSK 251/10, LEX nr 1095830; z dnia 11 lutego 2011 r., I CSK 247/10, LEX nr 936476; a także w uchwale pełnego skład (...) z dnia 26 października 2007 r., III CZP 30/07, Lex nr 309705). Co jest oczywiste, jeżeli weźmie się pod uwagę fakt, iż właściciel nie może nabyć przez zasiedzenie służebności gruntowej na nieruchomości stanowiącej jego własność. Reguła ta nie znajduje jednak zastosowania wówczas, gdy Skarb Państwa, który mógłby zostać uznany za posiadacza urządzeń przesyłowych, nie był właścicielem nieruchomości na której te urządzenia były posadowione.

Z ustaleń Sądu wynika bezsprzecznie, że linia przesyłowa 15 kV oraz stacja transformatorowa słupowa, znajdujące się na nieruchomości należącej obecnie do R. P. (1) i J. P., wchodziły w skład przedsiębiorstwa państwowego Zakłady

(...) w S.. W przedmiotowej sprawie nieruchomości, na której znajdowała się infrastruktura należąca do poprzednika prawnego wnioskodawcy stanowiła od 1959 r. własność osób fizycznych, rodziców uczestnika a jeszcze wcześniej jego babki. W konsekwencji, zdaniem Sądu Okręgowego, brak jest w tych okolicznościach podstaw do przyjęcia, że wnioskodawczyni czy uczestniczka (...) S.A. w P., jako następcy prawni Skarbu Państwa nie posiadają uprawnienia do doliczenia do swego okresu posiadania służebności okresu sprzed dnia 1 lutego 1989 r. kiedy to posiadanie było wykonywane przez przedsiębiorstwo państwowe na rzecz Skarbu Państwa, albowiem nieruchomości obciążona nie należała do Skarbu Państwa lecz osoby fizycznej. Przekazanie przez Skarb Państwa przedsiębiorstwu linii przesyłowej jest zaś równoznaczne z przekazaniem posiadania.

Nie ulega zatem wątpliwości, że posiadanie przez przedsiębiorstwo państwowe urządzeń energetycznych oraz cudzej nieruchomości, na której zostały posadowione, było posiadaniem w rozumieniu art. 352 k.c. i mogło prowadzić do zasiedzenia służebności gruntowej odpowiadającej służebności przesyłu (art. 292 k.c. w zw. z art. 172 k.c.) i że w związku z tym następcy prawni przedsiębiorstwa państwowego mogą doliczyć do okresu własnego posiadania, okres posiadania przed dniem 01 lutego 1989 r. Uwzględniając jednocześnie, iż wnioskodawczyni i jej poprzednicy prawni posiadali w sposób nieprzerwany urządzenia elektroenergetyczne posadowione na nieruchomości stanowiącej obecnie własność R. P. (1) i J. P. od dnia 31 grudnia 1972 r., to uznać należało, iż upływ trzydziestoletniego okresu zasiedzenia, upłynął im w dniu 31 grudnia 2002 r.

W tych okolicznościach Sąd Odwoławczy doszedł do przekonania, iż nieprawidłowo Sąd I instancji oddalił żądanie ustalenia zasiedzenia opisanej we wniosku służebności gruntowej odpowiadającej służebności przesyłu. W ocenie Sądu II instancji, wbrew zapatrywaniu Sadu Rejonowego, wystąpiły wszelkie niezbędne przesłanki ustawowe uzasadniające ustalenie zasiedzenia tejże służebności na rzecz uczestniczki (...) S.A. w P., albowiem jak wynika z akt sprawy, to ona w momencie upływu okresu zasiedzenia (tj. w dniu 31 grudnia 2002 r.), była właścicielką przedmiotowych urządzeń przesyłowych i wykonywała czynności eksploatacyjne z nimi związane.

W związku z powyższym konieczna okazała się zmiana zaskarżonego postanowienia poprzez ustalenie, że uczestniczka (...) S.A. w P. nabyła z dniem 31 grudnia 2002 r. przez zasiedzenie ograniczone prawo rzeczowe w postaci służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu z pasa gruntu o szerokości 5,5 m i powierzchni 583 m² na nieruchomości uczestników w części na której posadowione są linia napowietrzna 15 kV nr 656/9/2 oraz stacja transformatorowa słupowa (...) nr 645. Ustalając zakres przedmiotowej służebności gruntowej Sąd Odwoławczy miał na uwadze dotychczasowy sposób wykonywania służebności przez wnioskodawczynię i jej poprzedników prawnych, a także wnioski zawarte w opinii biegłej geodety K. P., która na potrzeby niniejszego postępowania sporządziła mapkę zawierającą projekt ustanowienia służebności przesyłu, na której to kolorem czerwonym zaznaczono zakres przedmiotowej służebności gruntowej (k. 314).

Tak argumentując, Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. zmienił zaskarżone postanowienie i orzekł jak w punkcie 1. sentencji postanowienia.

W pozostałej części, tj. w zakresie w jakim apelujące domagały się zasądzenia na ich rzecz kosztów postępowania za obie instancje od uczestników R. P. (1) i J. P., ich apelacje zostały oddalone. W ocenie Sądu Odwoławczego, prawidłowo Sąd Rejonowy orzekł o kosztach postępowania pierwszoinstancyjnego w oparciu o podstawową regułę orzekania w przedmiocie kosztów postępowania nieprocesowego wyrażoną w art. 520 § 1 k.p.c. w myśl którego to przepisu, każdy z uczestników postępowania ponosi koszty związane ze swoim udziałem w sprawie. W szczególności ocenić należało, iż słusznie to wnioskodawczyni została obciążona kosztami sporządzonej na potrzeby niniejszego postępowania opinii biegłej geodety K. P., albowiem ta czynność procesowa została podjęta wyłącznie w interesie wnioskodawczyni i była konieczna dla określenia zakresu służebności.

W tych okolicznościach orzeczono jak w punkcie 2. sentencji postanowienia.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy orzekł w punkcie 3. sentencji postanowienia na podstawie art. 520 § 1 k.p.c. mając na uwadze, iż w realiach niniejszej sprawy brak było podstaw do odstąpienia od wyrażonej w

tym przepisie podstawowej reguły orzekania w przedmiocie kosztów postępowania. Wprawdzie interesy uczestników postępowania w sprawie o stwierdzenie zasiedzenia są co do zasady sprzeczne, niemniej jednak w niniejszej sprawie mamy do czynienia ze specyficzną formą zasiedzenia, która nie prowadzi do pozbawienia właściciela prawa własności, lecz jedynie do jej ograniczenia w interesie wnioskodawcy. W ujęciu ekonomicznym sens niniejszego postępowania jest zaś zbliżony do postępowania o ustanowienie służebności przesyłu. W konsekwencji wnioskodawcę winny obciążać wydatki postępowania poniesione w jego interesie.

SSR Bartłomiej Romanowski SSO Violetta Osińska SSO Tomasz Szaj